

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI
AEGEAN REGION CHAMBER OF INDUSTRY

AYLIK EKONOMİ BÜLTENİ

AĞUSTOS 2019

Sayı 76

İçindekiler

Yönetici Özeti-Küresel Ekonomi	1
Yönetici Özeti-Türkiye Ekonomisi	2
Küresel Ekonomideki Gelişmeler	3
Dünya Ekonomisi	3
ABD	4
Euro Bölgesi-AB	4
Almanya	5
İngiltere	5
Japonya	6
Çin	7
Hindistan	7
Güney Kore	8
Brezilya	8
Rusya	9
İmalat PMI İncelemesi - Temmuz 2019	10
Döviz Kurları İncelemesi - Temmuz 2019	11
Teknoloji Gündemi	12
Türkiye'deki Güncel Ekonomik Gelişmeler	13
Enflasyon-Haziran 2019	13
Sanayi Üretim Endeksi-Mayıs 2019	14
Hane Halkı İşgücü Verileri-Nisan 2019	15
Kapasite Kullanım Oranı-Haziran 2019	16
Ödemeler Dengesi-Mayıs 2019	17
Güven Endeksleri ve Bütçe	18
Dış Ticaret Verileri-Mayıs 2019	19
Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: Türkiye	20
Temel Ekonomik Göstergeler Tablosu: İzmir	21
Ülke İncelemeleri 44: Almanya Federal Cumhuriyeti	22

YÖNETİCİ ÖZETİ

KÜRESEL EKONOMİ

- Dünya ekonomisinde, gelişmiş ülkelerin aleyhindeki seyir güç kazanarak devam ediyor. Dolar'ın küresel ölçekteki değer kaybı ABD ekonomisinin geleceğine dair endişeleri artırırken, AB ve İngiltere ekonomilerinde de kriz işaretleri artmaya devam ediyor.
- ABD Başkanı Donald Trump, Çin ile sürdürdükleri görüşmelerde durumun iyiye gitmekle birlikte bir ticaret anlaşması imzalamak için henüz hazır olmadıklarını ifade etti. Bununla birlikte, Dolar'ın değer kaybının da etkisiyle ABD'de Ekonomik Güven Endeksi, Ağustos'a bir önceki aya göre 98,4'ten 92,1'e inerek, Ocak ayından bu yana en düşük düzeyine geriledi.
- Avrupa Merkez Bankası, faiz oranlarında değişikliğe gitmedi. Euro Bölgesi Temmuz ayı enflasyon verisinin yüzde 1,1'den yüzde 1,0'a revize edilmesi, Merkez Bankası üzerindeki teşvik baskısının artabileceği şeklinde yorumlandı.
- AB'nin en büyük ekonomisi Almanya'da resesyon işaretleri yeniden güç kazandı. Almanya Merkez Bankası Bundesbank, Almanya'nın üçüncü çeyrek itibarıyla resesyona gireceğini öngörüyor.
- Yeni Başbakan Boris Johnson ile birlikte anlaşmasız Brexit ihtimalinin güçlendiği İngiltere'de Sterlin'in değer kaybı devam ederken, İngiliz Hükümeti olumsuz senaryolara karşı 2,1 milyar Sterlin'lik ek bütçe ayrılacağını açıkladı.
- Japonya Merkez Bankası, bölgesel ve küresel ölçekteki olumsuz öngörülerini dikkate alarak, 2019 mali yılı için büyüme tahminini aşağı çekerek yüzde 0,8'den yüzde 0,7'ye indirdi.
- Çin'de ticaret savaşlarının diğer sektörlerle yayılacağına dair endişeler artarken, Çin Yuan'ı Dolar karşısında son 11 yılın en düşük seviyesine geriledi.
- Brezilya resmi olarak ABD'nin NATO üyesi olmayan ana müttefiki olarak belirlendi. Karar kapsamında Brezilya, bundan sonra ABD ile özellikle savunma alanında öncelikli ülkeler kategorisinde değerlendirilecek.
- Yeni bir ticaret savaşı olarak değerlendirilen Japonya ve Güney Kore arasındaki gerilim artıyor. Japonya'nın Güney Kore'yi imtiyazlı ticaret statüsüne sahip ülkeler listesinden çıkarması, Güney Kore tarafından sert tepkiyle karşılandı ve karara misilleme ile karşılık verileceği açıklandı.
- Ekonomik büyümeye ilişkin yavaşlama işaretleri kaydedilen bir diğer ekonomi de Hindistan oldu. Hindistan Merkez Bankası, mevcut gidişatı dikkate alarak, ekonomideki en önemli önceliğin büyüme olduğunu açıkladı.
- Rusya, ticaret savaşlarından olumsuz etkilenen bir diğer ülke olarak dikkat çekiyor. Uzmanların açıklamasına göre, ticaret savaşları önemli bir enerji ihracatçısı olan Rusya'da ekonomik yavaşlamaya ve hatta resesyona bile sebep olabilir.

YÖNETİCİ ÖZETİ TÜRKİYE EKONOMİSİ

- **Enflasyon Oranı;** 2019 yılı Temmuz ayında yıllık TÜFE'de %16,65, Yİ-ÜFE'de %21,66 oranında gerçekleşti. Bir önceki aya göre; TÜFE'de %1,36 oranında artış, Yİ-ÜFE'de %0,99 oranında azalış yaşandı.
- **İşsizlik Oranı;** 2019 yılı Mayıs ayında geçen yılın aynı ayına göre, 3,1 puan artarak %12,8 oranında gerçekleşti. İstihdam edilen kişi sayısı 869 bin kişi azalırken, işsiz sayısı 1 milyon 21 bin kişi arttı. Genç nüfusta işsizlik oranı %23,3 seviyesine yükseldi.
- **Sanayi Üretim Endeksi;** 2019 yılı Haziran ayında yıllık bazda %3,9 oranında azaldı. 2019 yılı Temmuz ayında Kapasite Kullanımı bir önceki aya göre, 0,9 puan azalarak %76,2 ile son dört ayın ardından tekrar düşüşe geçti.
- **Dış Ticaret Açığı;** 2019 yılı Haziran ayında geçen yılın aynı ayına göre; %42,5 oranında azalarak 3,2 milyar Dolar kaydedildi. İhracat geçen yılın aynı ayına göre; %14,3 oranında azalarak 11 milyar Dolar, ithalat da %22,7 oranında azalarak 14,3 milyar Dolar olarak gerçekleşti.
- **Cari İşlemler Dengesi;** 2019 yılı Haziran ayında, piyasa beklentilerinin üzerinde 548 milyon Dolar daraldı.
- **Bütçe;** 2019 yılı Ocak-Temmuz döneminde 68,7 milyar TL açık verdi. Aynı dönemde bütçe gelirleri %19,5 oranında artarak 496,4 milyar TL, bütçe giderleri ise %22,7 oranında artarak 565,1 milyar TL gerçekleşti.
- **Güven Endeksleri;** 2019 yılı Temmuz ayında, bir önceki aya göre, Reel Kesim Güven Endeksi %4,1 azalarak 98,3 seviyesine, Tüketici Güven Endeksi %1,9 azalarak 56,5 seviyesine ve Ekonomi Güven Endeksi %3,2 azalarak 83,4 seviyesine geriledi.
- **PMI ve CDS;** 2019 yılı Temmuz ayında İmalat Sanayi Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI) 46,7 düzeyinde gerçekleşti. Temmuz ayında CDS ortalama 347,82 seviyelerinde gerçekleşirken; 21 Ağustos 2019 tarihi itibarıyla 406,71'e kadar çıktı.
- **Kredi Notu;** Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standard and Poors, Türkiye'nin kredi notunu "B+", görünümünü "Durağan" olarak teyit etti.

KÜRESEL EKONOMİDEKİ GELİŞMELER

DÜNYA EKONOMİSİ

Dünya ekonomisinde gelişmiş ülkelerin aleyhine doğru esen rüzgarlar güç kazanıyor. Trump'ın endişe duyulmaması gerektiği yönündeki açıklamalarına rağmen, Dolar'ın küresel ölçekteki değer kaybının devam etmesi, ABD ekonomisinin merkezi konumunu kaybedeceği şeklindeki öngörülerin güçlenmesine sebep oluyor. Uzun vadede Asya merkezli bir ekonomik sistemin dünyaya hakim olacağı da, dikkat çekici tahminler arasında yer buluyor.

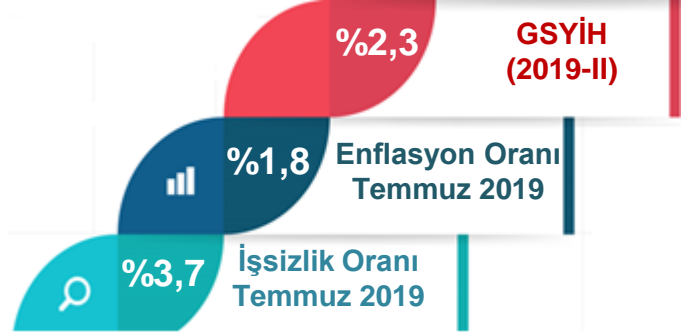
AB ve İngiltere ekonomileri de bölgesel ve politik krizlerden olumsuz etkilenmeye devam ediyor. İngiltere'de anlaşmasız Brexit ihtimalinin güçlenmesiyle Sterlin'in değer kaybı artarken, muhtemel kaos senaryoları da gündeme gelmeye başladı. AB'nin en güçlü ve itici gücü konumundaki Almanya'da ise resesyon ihtimali giderek daha çok ön plana çıkıyor. Söz konusu öngörüler, AB genelini ve İngiltere'yi yılın geri kalanı kadar 2020'de de zor bir dönemin beklediğini gösteriyor.

Dünya ekonomisindeki bir diğer gelişme ise faiz indirim trendinin güçlenmesi oldu. Güney Kore, Endonezya, Güney Afrika, Şili ve Türkiye gibi ülkeler faiz indirimlerinin başını çekerken, söz konusu seyrin 2019'un geri kalanında da devam etmesi bekleniyor. Bu gelişmeler sonucunda 2009 global krizi sonrasında gelişmekte olan ülkeler lehine yaşanan likidite akşınının bir benzerinin yaşanabileceği, yaygın öngörüler arasında yer buluyor.

ABD

ABD-Çin ticaret savaşlarının seyri konusunda belirsizlikler devam ediyor. Donald Trump, Çin ile sürdürdükleri görüşmelerde durumun iyiye gitmekle birlikte bir ticaret anlaşması imzalamak için henüz hazır olmadıklarını belirtti. Bununla birlikte Trump, imzalanacak bir ticaret anlaşmasının ABD'nin lehine olacağını ve büyümede büyük bir sıçrama yaratacağını da ifade etti. Diğer taraftan, ABD Ticaret Bakanlığı tarafından Çin'e yönelik uygulanan yaptırımlara ilişkin bir açıklama yapılarak, Çin'li Huawei Technologies Co.'nun bazı faaliyetlerine ilişkin uygulanan yaptırımların 90 gün erteleneceği duyuruldu.

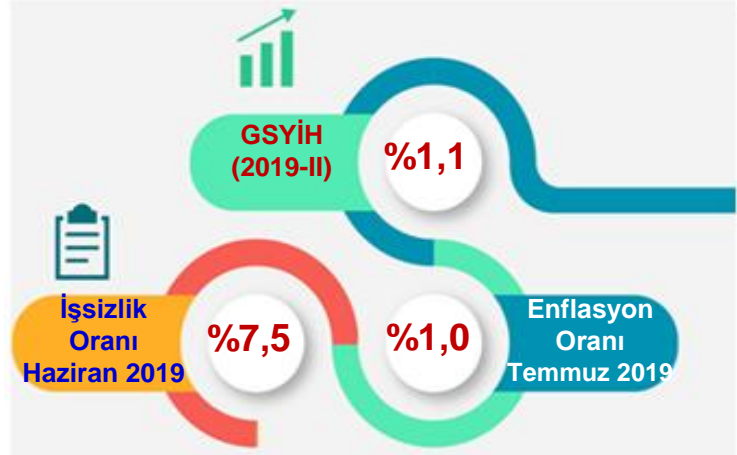
Dolar'ın küresel ölçekte değer kaybının hız kazanması, pek çok köklü değişimin yaşanacağına dair öngörülerin güçlenmesine sebep oldu. Trump, Dolar'ın gücünü koruyacağına ilişkin açıklamalarına karşın Uluslararası Bankacılık kuruluşu JP Morgan ise, Dolar'ın dünya rezerv para birimi statüsünü yakın gelecekte yitireceğini belirtti. Bununla birlikte, küresel ekonominin ABD merkezli dengesini yitirerek Asya merkezli bir sisteme dönüşeceği de, yaygın öngörüler arasında yer buluyor.

ABD'de Ekonomik Güven Endeksi, Ağustos'a bir önceki aya göre 98,4'ten 92,1'e inerek Ocak ayından bu yana en düşük düzeyine geriledi. Aynı dönemde Cari Ekonomik Koşullar Endeksi ise 110,7'den 107,4'e geriledi. Diğer taraftan, Beklentiler Endeksi ise 90,5'ten 82,3'e düştü.

Euro Bölgesi - AB

Avrupa Merkez Bankası, beklentilere uygun olarak, faiz oranlarında değişiklik yapmadı. Merkez Bankası yaptığı açıklamada, politika faizini yüzde 0, mevduat faizini ise yüzde -0,40 düzeyinde tuttuğunu açıkladı. Bununla birlikte, faiz oranlarının en azından 2020'nin ikinci yarısına kadar, enflasyon hedefi olan yüzde 2 doğrultusunda mevcut düzeyinde tutulmaya çalışılacağı kaydedildi. Diğer taraftan Euro Bölgesi'nde Temmuz ayı enflasyon verisinin yüzde 1,1'den yüzde 1,0'a revize edilmesi, uzmanlarca Merkez Bankası üzerindeki teşvik baskısının artabileceği şeklinde yorumlandı.

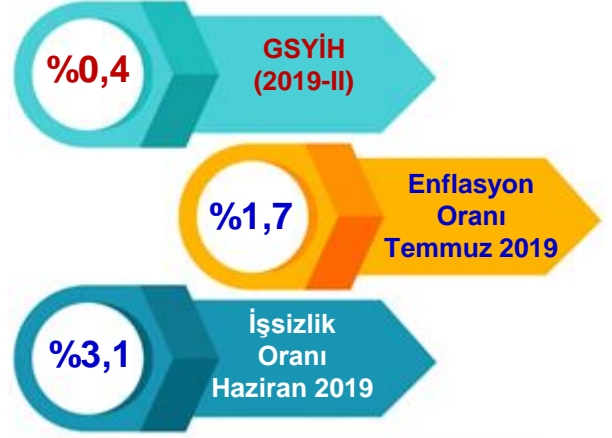
Mal ve hizmet fiyatlarındaki düşüşün etkisiyle, Euro Bölgesi'nde cari fazla Haziran'da bir önceki aya göre geriledi. Mayıs'ta 30 milyar Euro düzeyinde gerçekleşikten sonra Haziran'da 18 milyar Euro olarak kaydedilen cari fazla, ekonominin geleceğine dair yeni bir belirsizlik ve risk unsuru olarak değerlendirildi.

ALMANYA

Almanya ekonomisine dair olumsuz görüşler yeniden güç

kazanmaya başladı. Almanya Merkez Bankası Bundesbank, Avrupa'nın lokomotif ekonomisinin resesyonun kuyusunda olabileceği konusunda uyarıda bulundu. Aylık raporunu yayınlayan Bundesbank, Almanya'da üretimin üçüncü çeyrekte cansız kalacağı ve hafifçe düşmeye devam edebileceğini belirtti. Bu ihtimalin gerçekleşmesi halinde, Almanya ekonomisi resesyona girmiş olacak. Söz konusu öngörüyü güçlendiren temel sebepler ise, şirket karlarının düşmesi ve sanayi kısmındaki zayıflık başta olmak üzere ülke ekonomisine dair ekonomik verilerin kötüleşmesi oldu.

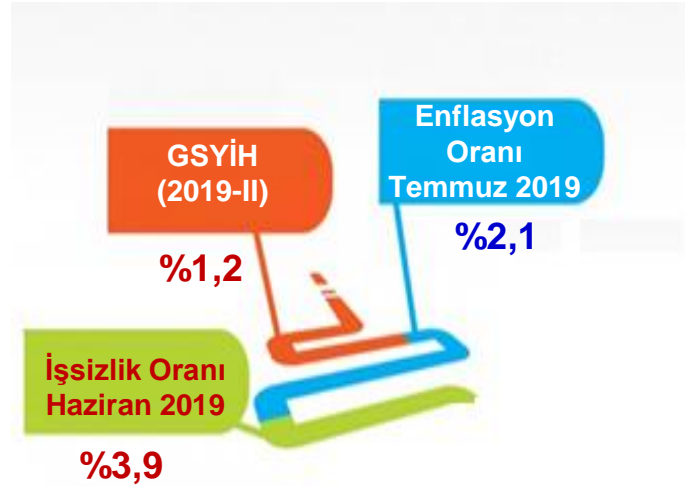
Alman Hükümeti de derin bir resesyon ihtimaline karşılık harekete geçti. Hükümet, mali teşvik tedbirleri hazırlayarak, ekonomiyi desteklemeye hazırlanıyor. Tedbir programının temel amacı olarak ise büyük çaplı bir işsizliği önlemek için ekonominin ve tüketici harcamalarının desteklenmesi olarak dikkat çekiyor.

İNGİLTERE

Yeni Başbakan Boris Johnson ile birlikte anlaşmasız

Brexit senaryosuna odaklanan İngiliz Hükümeti'nin hazırladığı muhtemel senaryolar raporu basına sızdırıldı. İngiliz Hükümeti'nin anlaşmasız Brexit senaryosuna göre; ülke ciddi bir petrol, gıda ve ilaç kriziyle karşı karşıya kalacak. Şiddetli protesto gösterilerinin yaşanması ve AB sınırlarında yaşanacak gümrük gecikmeleri de, muhtemel senaryolar arasında dikkat çekiyor. Bu olaylardan, başkent Londra ile birlikte, İngiltere'nin tamamının ve hatta İskoçya ve İrlanda'nın da etkilenmesi bekleniyor. Muhtemel senaryoları dikkate alan İngiliz Hükümeti'nin 2,1 milyar Sterlinlik ek bütçe ayırması da bir diğer dikkat çekici gelişme oldu.

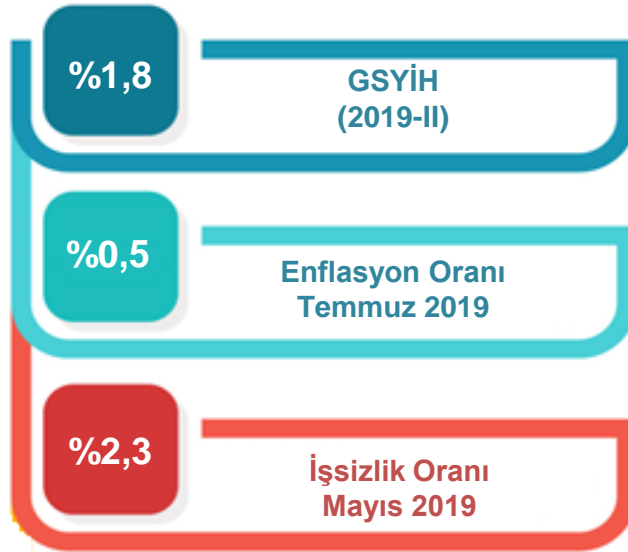
Anlaşmasız Brexit ihtimalinin güçlenmesi, Sterlin'in ciddi biçimde değer kaybetmesine sebep oluyor. İki yıldan uzun bir sürenin düşüğüne gerileyen Sterlin/Dolar paritesi 1,22'nin altına kadar düştü. Sterlin'deki değer kaybı, ülkenin dış ticaret hacmi başta olmak üzere, pek çok makro ekonomik veriye zarar veriyor.

JAPONYA

Japonya Merkez Bankası, varlık alım programında bir değişikliğe gitmemekle birlikte, büyüme ve enflasyon beklentisini revize etti. 2019 mali yılı için büyüme tahmini aşağı çekilerek yüzde 0,8'den yüzde 0,7'ye indirildi. Aşağı yönlü revizyonda, bölgesel ve küresel ölçekteki olumsuz öngörüler etkili oluyor. Diğer taraftan Merkez Bankası para politikası faizlerinde değişikliğe gitmeyerek eksi yüzde 0,1 düzeyinde sabit tuttu.

Japonya'da ihracat, otomobil parçaları ve yarı iletken satışlarındaki düşüşün etkisiyle Temmuz'da aylık bazda sekizinci kez gerileme kaydetti. Söz konusu dönemde yıllık bazda ihracat ise yüzde 16 gibi ciddi bir daralma kaydetti. Büyümenin yavaşlayacağına dair endişeler ve ticaret savaşları, ihracatın düşmesinde temel etkenler olarak dikkat çekiyor. Japonya'nın özellikle Çin'e ve Güney Kore'ye ihracatının azalması bu süreci besliyor.

➤ Ülkelerin çeyrekler itibariyle verilen büyüme oranları, bir önceki yılın aynı dönemine göre baz alınmıştır.

GELİŞMEKTE OLAN EKONOMİLER

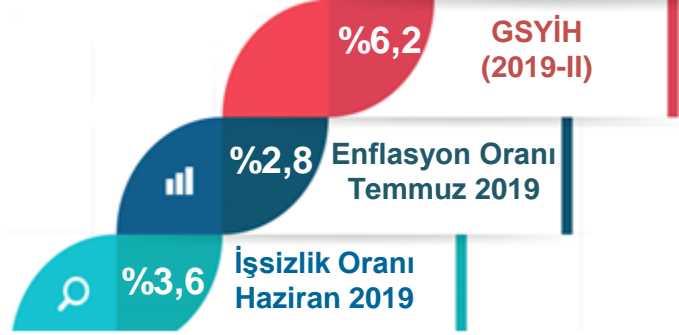
ÇİN

Çin ekonomisi, ticaret savaşları ve diğer küresel gelişmelerden olumsuz etkilenmeye devam ediyor. Çin'li şirketlerin Avrupa'da gerçekleştirdikleri satın alma ve birleşme işlemlerinin hacmi 2019 ilk yarısında yıllık bazda yüzde 84 düşerek 2,4 milyar Dolar'a gerilediği açıklandı. Söz konusu gelişme Çin'li yatırımcıların, geleceği öngörmekte zorlandıklarını ve uluslararası yatırımlara karşı çekimser hale geldiklerini gösteriyor.

Ticaret savaşlarının bir diğer önemli sonucu olarak, Çin Yuan'ı Dolar karşısında son 11 yılın en düşük seviyesine geriledi. Ticaret savaşlarının farklı sektörlere yayılacağına dair endişelerin etkisiyle yatırımcıların güvenli limanlara yönelmesi, Yuan'ın rekor düzeyde değer kaybetmesine sebep oluyor.

Çin Merkez Bankası söz konusu olumsuz gidişata karşı önlem olması amacıyla şirketlerin borçlanma maliyetlerini düşürmek ve ekonomiyi desteklemek için faiz oranında önemli bir reform gerçekleştirdi. Söz konusu reform kapsamında, şirketler için reel faiz oranlarını daha da düşürmek amacıyla kredi faiz oranı için kullanılan mekanizmanın geliştirildiği açıklandı. Diğer taraftan, Hükümet de yavaşlayan ekonomiyi desteklemek için ek reformları uygulamaya alabilir.

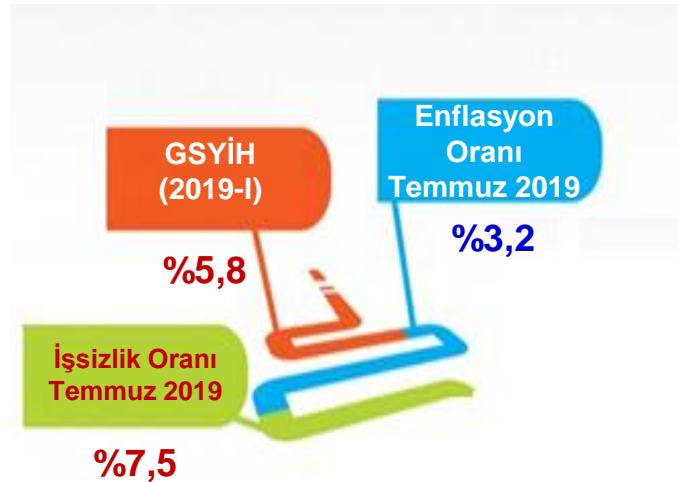

HİNDİSTAN

Hindistan ekonomisinden yavaşlama işaretleri gelmesi üzerine, Hindistan Merkez Bankası, ekonomideki en önemli önceliğin büyüme olduğunu açıkladı. Gelecek yıllar ekonomik büyümedeki başarı seyrini dikkat çekici bir şekilde artırması beklenen Hindistan için sürdürülebilir büyüme büyük önem taşıyor. Ekonominin 2019 ikinci çeyreğine yönelik yüzde 7-8 bandında büyüme beklentisinin yüzde 6,1'e revize edilmesi de, söz konusu açıklamada etkili oldu.

Hindistan bir diğer taraftan da sel olaylarıyla ve doğal afetlerin getirdiği yıkımlarla yüzleşiyor. Yüzlerce kişinin ölümüyle sonuçlanan ve her geçen yıl artış kaydeden sel olayları, ülkenin ekonomik büyümesine de ciddi ölçüde zarar verici bir diğer etken olarak değerlendiriliyor. Cambridge Üniversitesi'nin araştırmasına göre, küresel iklim değişikliği Hindistan ekonomisinin büyümesine dikkat çekici bir şekilde zarar verebilir ve Hükümet'in büyüme stratejisinde iklim olaylarını da dikkate alması gerekiyor.

GÜNEY KORE

Yeni bir ticaret savaşı olarak değerlendirilen Japonya ve Güney Kore arasındaki gerilim devam ediyor. Son gelişmeler kapsamında Japonya Güney Kore'yi imtiyazlı ticaret statüsüne sahip ülkeler listesinden çıkardı. Söz konusu karar kapsamında Güney Kore'ye ithal edilen hassas materyallere yönelik denetimler genişletilecek. Japonya bu kararı, ulusal güvenliği ve gerekli ithalat denetimlerini koruması amacıyla aldığını açıklarken Güney Kore yönetimi, Tokyo'ya en kısa sürede sert karşı önlemlerle yanıt verileceğini ilan etti.

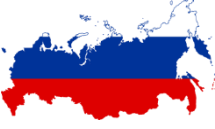
Güney Kore ekonomisine bir diğer darbe de politik olaylardan geldi. Hong Kong'da devam eden protesto gösterileri, ülkenin 4. büyük ihracatçısı konumundaki Güney Kore ihracatını olumsuz yönde etkileyebilir.

BREZİLYA

Brezilya ile ABD ortaklığı güçleniyor. ABD Başkanı Donald Trump, Brezilya'ya ilişkin daha önce açıkladığı kararına resmiyet kazandırarak, ülkenin NATO üyesi olmayan ana müttefik olarak belirlendiğini ifade etti. Söz konusu karar kapsamında Brezilya, bundan sonra ABD ile özellikle savunma alanında öncelikli ülkeler kategorisinde değerlendirilecek. Brezilya'nın ABD birlikleriyle beraber tatbikatlar yapması da söz konusu karar kapsamındaki gelişmeler arasında yer alıyor.

Brezilya'nın yaşadığı son resesyon kapsamında gelir dengesi adaletsizliğinin derinleştiği ortaya çıktı. Son açıklanan verilere göre, ülkede en zengin kesim toplam gelirin yüzde 28'ini alıyor. Gelir dengesi adaletsizliğinin artması, ülkedeki sosyal eşitsizliklerin ve protestoların da artmasına sebep olabilir.

RUSYA

Rusya'da sabit varlıklara yatırım 2019'un ilk yarısında yıllık bazda yüzde 0,6 artarak 100,2 milyar Dolar'a çıktı. Bütçe harcamalarındaki düşüş nedeniyle geçen yıl sıfıra yaklaşan sabit varlık yatırımlarının bu yıl yüzde 3,1 artması öngörülüyor.

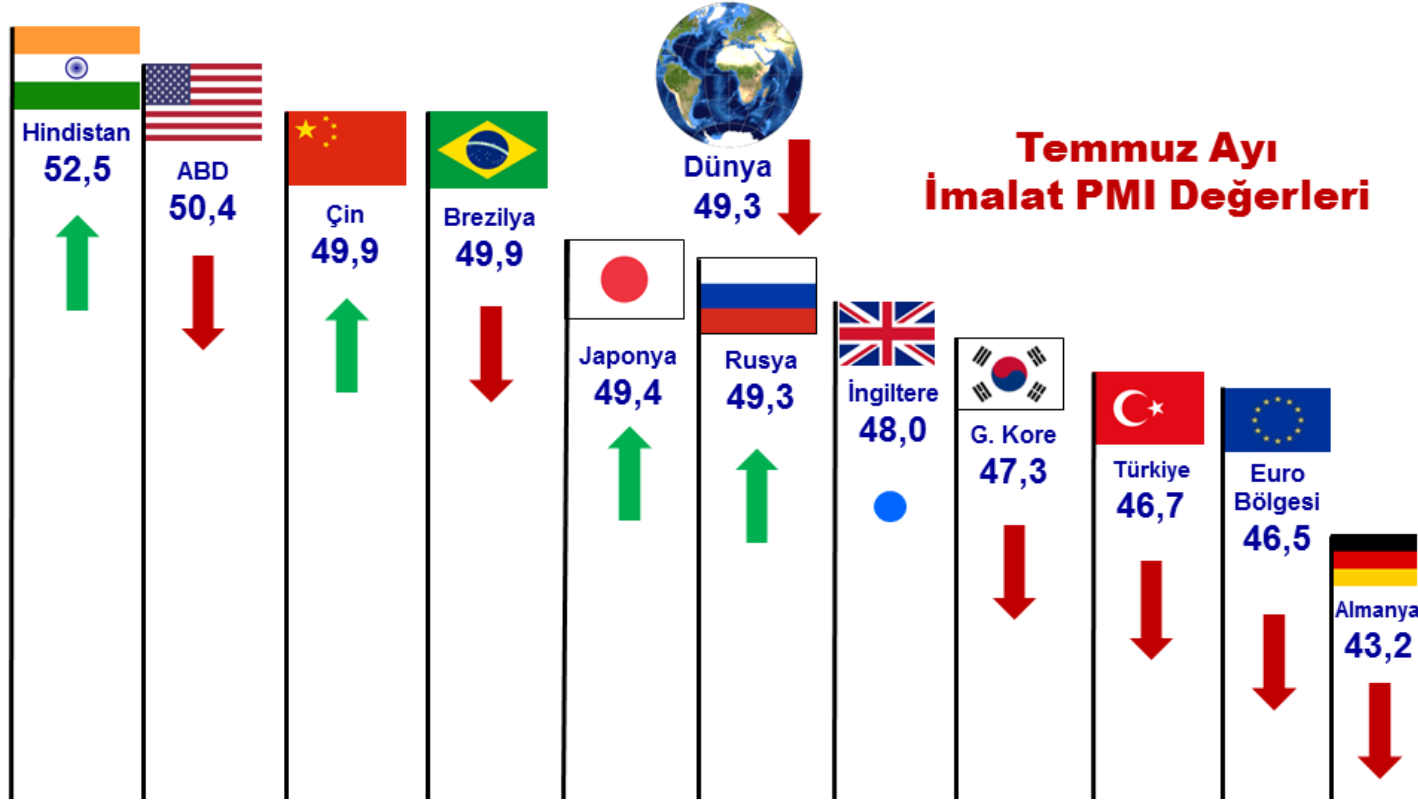
Ticaret savaşlarından bir diğer olumsuz etkilenen ülke de Rusya oldu. Yapılan son araştırmalara göre, ticaret savaşları önemli bir enerji ihracatçısı olan Rusya'da ekonomik yavaşlamaya ve hatta resesyona bile sebep olabilir.

%0,9**GSYİH
(2019-II)****%4,6****Enflasyon Oranı
Temmuz 2019****%4,5****İşsizlik Oranı
Temmuz 2019**

İMALAT PMI İNCELEMESİ

TEMMUZ 2019

- İmalat PMI Endeksi'nde Temmuz ayında kısa vadeli dönemsel gelişmelerin etkisiyle Hindistan, Çin, Japonya ve Rusya'da artış kaydedildi. Ancak, pek çok ülke eşik değerinin altında kaldı.
- Türkiye'de bir önceki aya göre düşüş kaydedilirken; Euro Bölgesi ve Almanya en düşük değeri almayı sürdürdü.

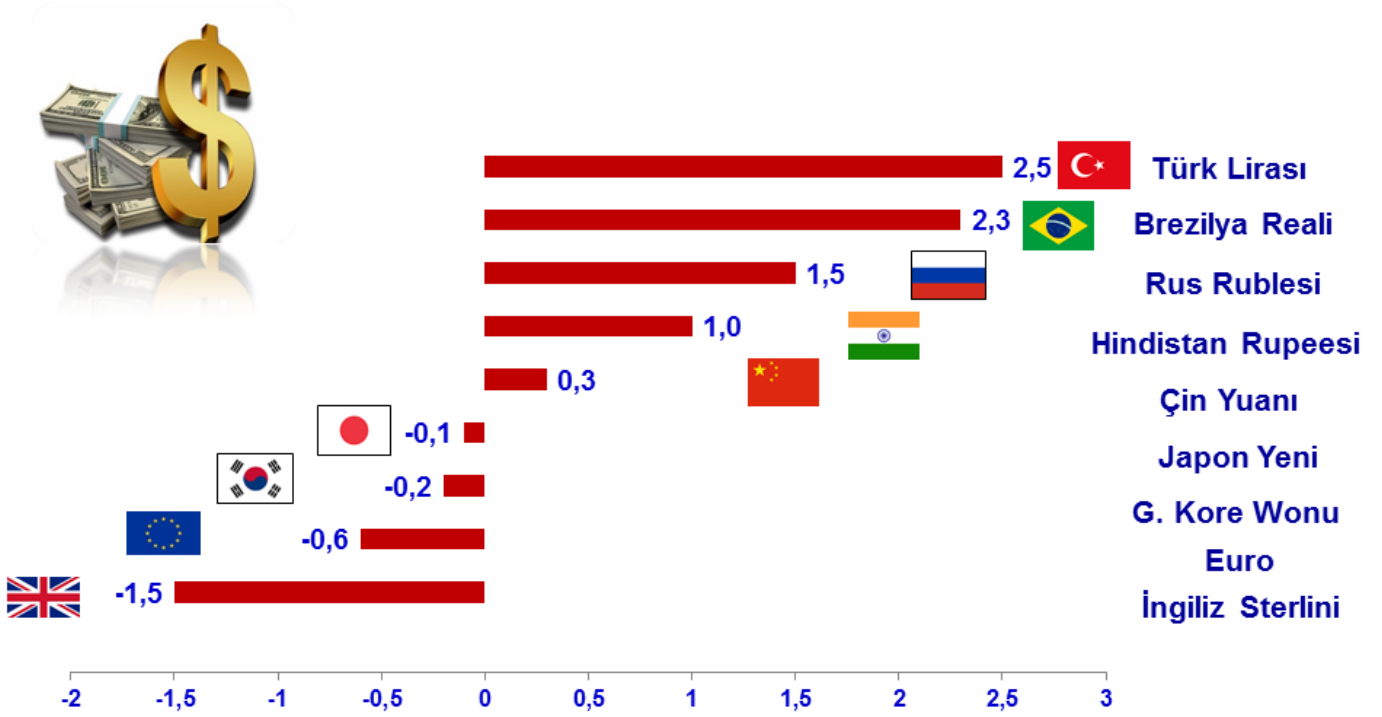

İmalat PMI (Purchasing Managers Index) : İmalat Sanayi Satın Alma Yöneticileri Endeksi
Kaynak: Markit

DÖVİZ KURU İNCELEMESİ

TEMMUZ 2019

- Temmuz ayında, Türk Lirası ve Brezilya Reali gibi gelişmekte olan ülke para birimleri başta olmak üzere değer artışları kaydedilmeye devam edildi.
- İngiltere’de Brexit’in, AB’de ise Almanya’daki yavaşlama işaretlerinin etkisiyle Sterlin ve Euro, Dolar karşısında en çok değer kaybeden para birimleri oldu.*

*Bir önceki aya göre, ABD Dolar'ı karşısındaki % değişim oranlarıdır.

TEKNOLOJİ GÜNDEMİ

- Volocopter olarak adlandırılan ve daha önce deneme uçuşları gerçekleştirilen uçak taksilerin, son teknolojiyle donatılmış yeni versiyonları Singapur'da uçuşa hazırlanıyor. Volocopterlerin zamanla şehir içi ulaşımda yaygın olarak tercih edilen bir araç olması bekleniyor.
- Yapay zekanın tıp dünyasındaki kullanımı yaygınlaşıyor. Avustralya Flinders Üniversitesi'nde görevli bilim insanları, ilk kez yapay zeka kullanarak bir grip aşısı geliştirdi. Geliştirilen aşının, yapay zekayla geliştirilen ilk grip aşısı olma özelliği taşımakla birlikte, önceki aşılardan da daha güçlü olduğu açıklandı.
- Çin'de trafik polislerinin yerini robotlar almaya başladı. Böylece dünyanın en kalabalık ülkesi olan Çin'in belirli bölgelerinde trafik, robot polislerle emanet edildi. Robot trafik polislerinin, zamanla ülke genelinde yaygınlaşması bekleniyor.
- Robot teknolojileri üzerinde çalışan bir başka ülke olan Rusya, uluslararası uzay istasyonuna insansı bir robot gönderdi. Söz konusu insansı robotun, hem uzay istasyonunda bulunan astronotlara yardımcı olması, hem de astronotlar için zor olan dış uzay işlerinde görev alması bekleniyor.
- Hindistan Uzay Araştırma Örgütü, yaklaşık bir ay kadar önce uzaya fırlattıkları roketin Ay yörüngesine başarıyla girdiğini açıkladı. Chandrayaan-2 adlı roketle bağlı gezici aracın planlanan mesafeye ulaştıktan sonra Ay'ın güney kutbuna inmesi planlanıyor. Söz konusu gelişme, küresel ligde giderek daha çok söz sahibi olan Hindistan için yeni bir başarı olarak değerlendiriliyor.
- Harvard Üniversitesi'nde görevli bilim insanları tarafından insan gözünden daha iyi çalışan lens geliştirildi. Söz konusu lensin, odaklanma ve görüş mesafesi açısından insan gözünden daha gelişmiş olduğu, bu doğrultuda günümüzde kullanılan tüm optik aygıtların tasarımına etki edebileceği kaydedildi.
- Her yaz bilim, teknoloji ve tasarım alanında faaliyet gösteren 2000 kişiye yakın profesyoneli ve uzmanlaşmak isteyen her yaşta genci bir araya getiren, Açık İnovasyon Kampı'nın dördüncüsü bu yıl 24 Ağustos-1 Eylül 2019 tarihleri arasında İzmir Urla'da gerçekleştirilecek. Açık İnovasyon Derneği öncülüğünde ve pek çok kurum, topluluk ile bireyin işbirliği ile düzenlenen kamp, Türkiye'deki en kapsamlı, bilim, teknoloji ve tasarım etkinliklerinden biri olarak dikkat çekiyor.

TÜRKİYE'DEKİ GÜNCEL EKONOMİK GELİŞMELER

ENFLASYON (TEMMUZ 2019)

Enflasyon oranı; Temmuz ayında yıllık bazda TÜFE'de %16,65, Yİ-ÜFE'de %21,66 oranında gerçekleşti. Bir önceki aya göre; TÜFE'de %1,36 oranında artış, Yİ-ÜFE'de %0,99 oranında azalış yaşandı.

	TÜFE		Yİ-ÜFE		YD-ÜFE	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Yıllık (%)	15,85	16,65	25,00	21,66	35,84	16,32
Yıllık Ort. (%)	12,00	19,91	17,41	32,34	23,92	36,98
Aylık (%)	0,55	1,36	1,77	-0,99	2,63	-2,33

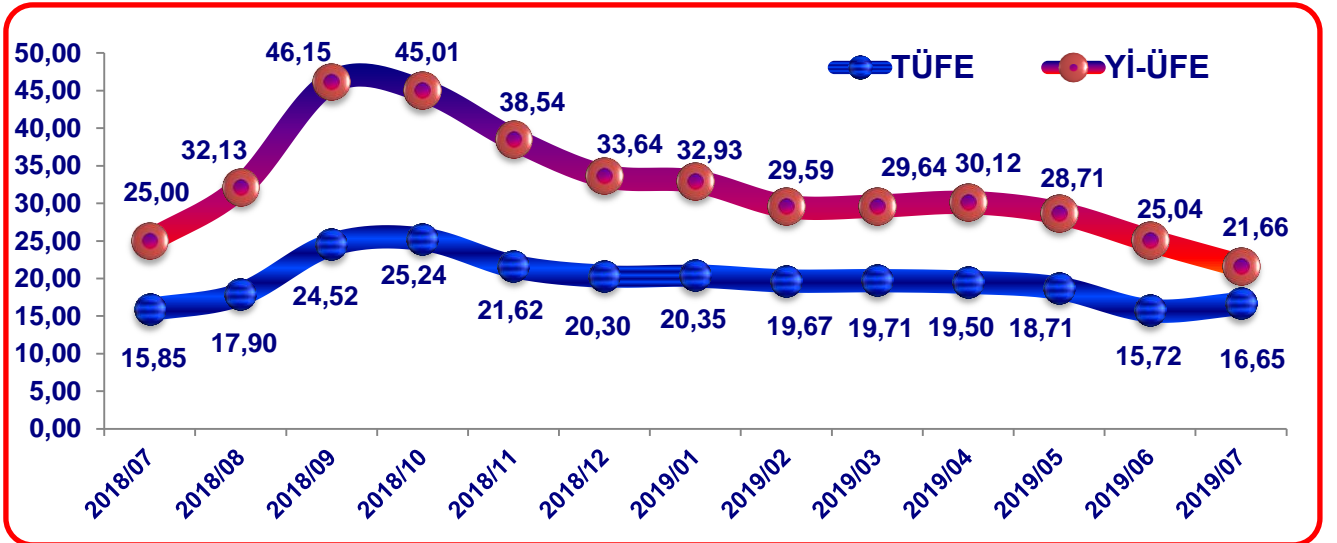
Kaynak: TÜİK

Yıllık en yüksek artış TÜFE'de %26,93 ile çeşitli mal ve hizmetler grubunda gerçekleşti. Ayrıca, TÜFE'de bir önceki yılın aynı ayına göre; ev eşyası %25,41, lokanta ve oteller %19,85, alkollü içecekler ve tütün %19,23 ve gıda ve alkolsüz içecekler %18,21 ile en çok artışın olduğu diğer gruplar olarak dikkat çekti.

İstatistiki bölgelere göre yapılan ayırmda; İzmir'de TÜFE, yıllık olarak %17,56 oranında, bir önceki aya göre %1,33 oranında arttı.

Yİ-ÜFE alt kalemleri bazında bir önceki aya göre; sanayinin dört sektöründen madencilik ve taşocakçılığı sektörü %0,43 oranında, imalat sanayi sektörü %0,84 oranında, elektrik, gaz üretim ve dağıtım sektörü %3,36 oranında ve su temini sektörü %0,67 oranında düştü. 2019 yılı Temmuz ayında, yıllık bazda imalat sanayi %19,88 artarken, bu ayda genel artışın altında kaldı.

Yıllık Değişim Oranları (%)

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (HAZİRAN 2019)

Sanayi üretiminde, Haziran ayında yıllık bazda arındırılmamış endeks %9,6 oranında ve takvim etkisinden arındırılmış endeks %3,9 oranında azaldı.

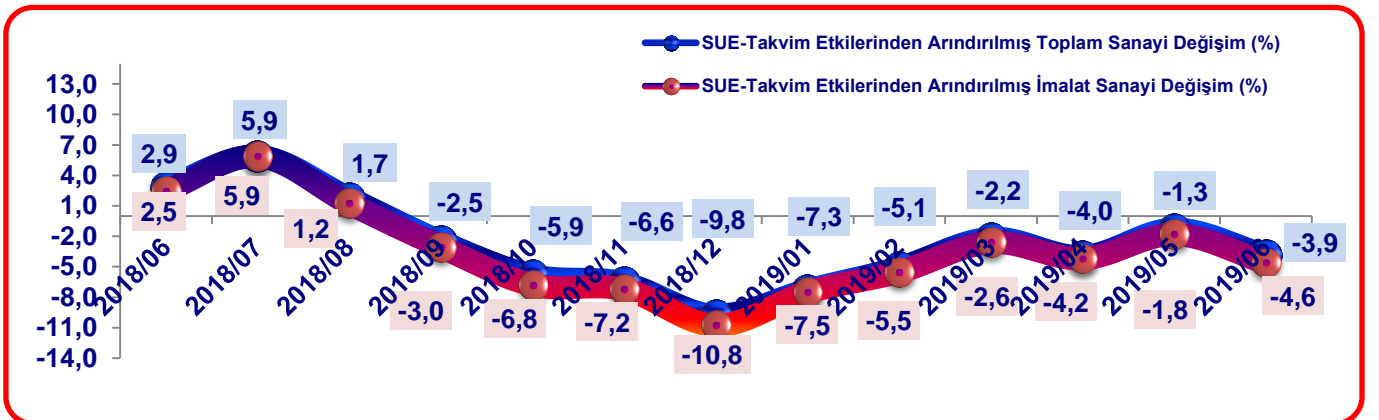
	Arındırılmamış		Takvim etkisinden Arındırılmış		Mevsim ve takvim etkisinden Arındırılmış	
	Endeks	Değişim Yıllık (%)	Endeks	Değişim Yıllık (%)	Endeks	Değişim Yıllık (%)
Toplam Sanayi	96,9	-9,6	109,8	-3,9	109,6	-3,7
Madencilik ve taşocakçılığı	111,5	0,3	121,6	4,8	118,8	2,4
İmalat Sanayi	95,2	-10,8	108,8	-4,6	108,5	-4,2
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim Ürt. ve Dağıtım	111,1	0,5	114,8	0,5	118,0	-1,3

Kaynak: TÜİK

Takvim etkisinden arındırılmış verilerle sanayinin alt sektörlerine baktığımızda; 2019 yılı Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre, madencilik ve taşocakçılığı sektörü %4,8 oranında ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü %0,5 oranında artarken; imalat sanayi sektörü %4,6 oranında azaldı.

Ana sanayi gruplarından 2019 yılı Haziran ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi'nde, bir önceki aya göre en fazla azalış; %32,2 ile yüksek teknoloji sektöründe gerçekleşti.

İmalat sanayinin alt sektörlerine baktığımızda; aynı dönemde en fazla azalış ise, %37,7 ile diğer ulaşım araçlarının imalatında gerçekleşti. Bu azalışı %24 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı, %8,4 ile makine ve ekipmanların kurulumu ve onarımı imalatı ve %7,5 elektrikli teçhizat imalatı izledi. En fazla artış; %12,3 ile mobilya imalatında gerçekleşti. Ardından %3,0 ile kayıtlı medyanın basılması ve çoğaltılması, %2,6 ile kağıt ve kağıt ürünleri imalatı ve %2,3 ile motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı geldi.

HANE HALKI İŞGÜCÜ VERİLERİ (MAYIS 2018-2019)

İşsizlik oranı, Mayıs ayında geçen yılın aynı ayına göre 15 ve üstü yaş grubunda 3,1 puan artışla %12,8 oranında gerçekleşirken, istihdam edilen kişi sayısı 869 bin azalırken, işsiz sayısı 1 milyon 21 bin kişi arttı. İşsizlik oranı; erkeklerde %11,8 ve kadınlarda %14,9 oranında kaydedildi.

	TOPLAM	
	2018	2019
15 yaş ve daha yukarı yaşta kişiler		
Nüfus (Bin kişi)	60.571	61.342
İşgücü (Bin kişi)	32.274	32.426
İstihdam (Bin kişi)	29.138	28.269
Tarım	5.480	5.173
Tarım dışı	23.658	23.096
İşsiz (Bin kişi)	3.136	4.157
İşgücüne dahil olmayanlar (Bin kişi)	28.297	28.916
İşgücüne katılma oranı (%)	53,3	52,9
İstihdam oranı (%)	48,1	46,1
İşsizlik oranı (%)	9,7	12,8
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	11,6	15,0
15-64 yaş grubu		
İşgücüne katılma oranı (%)	58,6	58,3
İstihdam oranı (%)	52,7	50,7
İşsizlik oranı (%)	9,9	13,1
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	11,6	15,1
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı (%)	17,8	23,3
Ne eğitimde ne istihdamda olanların oranı (%)*	21,9	24,0

Kaynak: TÜİK- Mevsim etkilerinden arındırılmamış temel işgücü göstergeleri
*Çalışmayan, eğitim (örgün ve yaygın) görmeyen gençlerin, toplam genç nüfus içindeki oranıdır.

Tarım dışı işsizlik oranı %15, işsiz sayısı 4 milyon 157 bin kişi oldu. Genç nüfusta işsizlik oranı %23,3 seviyesine yükseldi.

Mayıs ayında istihdam edilenlerin %18,3'ü tarım, %19,6'sı sanayi, %5,5'i inşaat ve %56,6'sı hizmetler sektöründe gerçekleşti. Bir önceki yılın aynı ayına göre, en fazla istihdam kaybı tarım, sanayi ve inşaat sektörlerinde yaşandı.

İSTİHDAMIN GELİŞİMİ (Bin kişi, 15+ yaş)

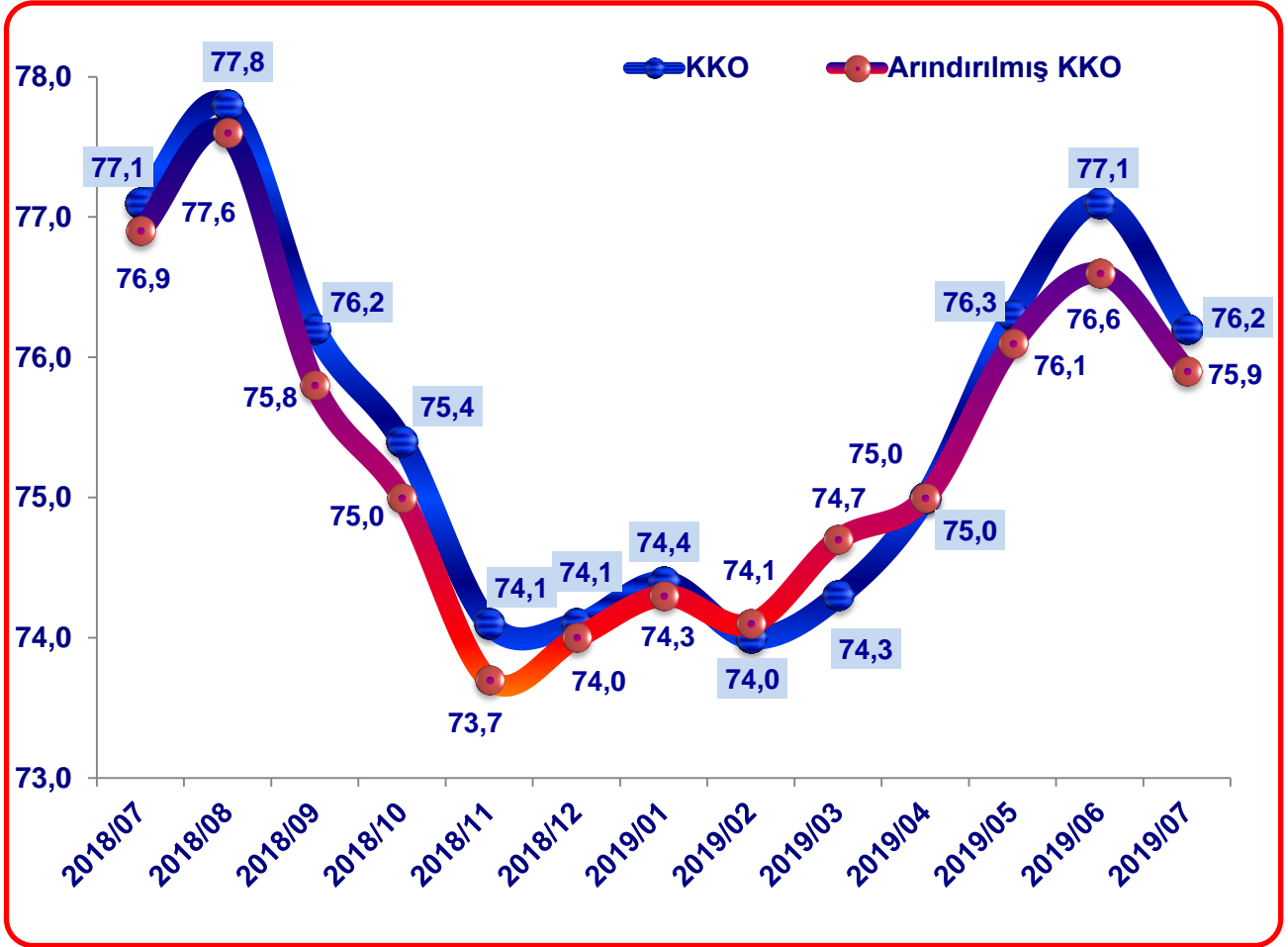
MAYIS 2019	İSTİHDAMIN GELİŞİMİ (Bin kişi, 15+ yaş)				TOPLAM
	SANAYİ	TARIM	İNŞAAT	HİZMETLER	
Erkek	4.162	2.860	1.478	10.677	19.177
Kadın	1.384	2.313	70	5.325	9.092
Toplam	5.546	5.173	1.548	16.002	28.269

Kaynak: TÜİK

KAPASİTE KULLANIM ORANI (TEMMUZ 2019)

Kapasite Kullanımı Temmuz ayında bir önceki aya göre 0,9 puan azalarak %76,2 ile son 4 ayın ardından tekrar düşüşe geçti.

Giyim eşyalarının imalatı %84,9, kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı %82,5, motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı %80,3 ve diğer ulaşım araçlarının imalatı %79,9 ile Temmuz ayını en yüksek kapasiteyle kapatan sektörler oldu.

Kaynak: TCMB

ÖDEMELER DENGESİ (HAZİRAN 2019)

	Haziran		Ocak-Haziran		12 Aylık Kümülatif 2019
	2018	2019	2018	2019	
CARİ İŞLEMLER HESABI	-3.019	-548	-31.049	-3.259	538
SERMAYE HESABI	-4	-1	32	18	49
FINANS HESABI	-2.124	-3.327	-21.414	-3.402	9.864
Doğrudan Yatırımlar (net)	-1.052	-581	-3.233	-3.112	-9.286
Portföy Yatırımlar (net)	897	2.098	121	-1.592	1.402
Diğer Yatırımlar (net)	5.019	-2.368	-10.543	2.940	22.004
Rezerv Varlıklar (net)	-6.988	-2.476	-7.759	-1.638	-4.256
Net Hata ve Noksan	899	-2.778	9.603	-161	9.277

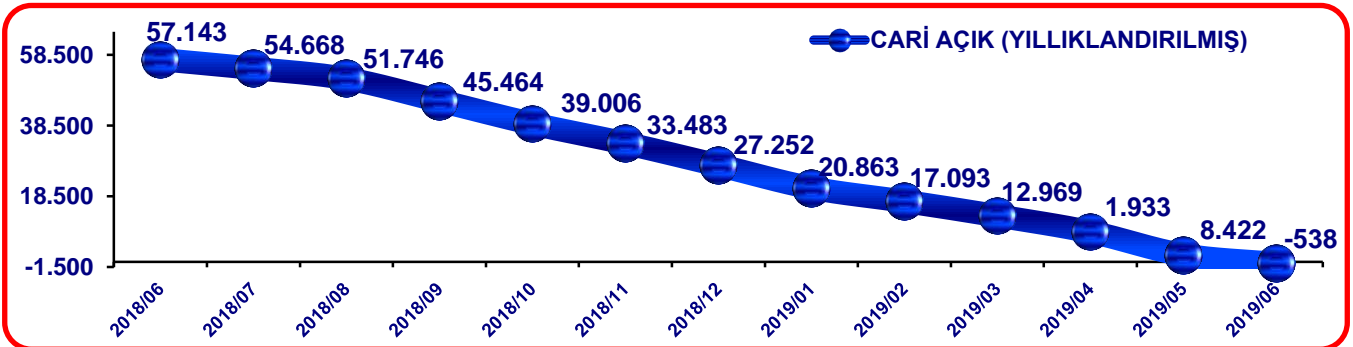
Cari işlemler açığı, Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %81,1 oranında daralarak 548 milyon Dolar piyasa beklentilerinin üzerinde gerçekleşti. Bu dönemde gerileyen dış ticaret verileri ile artan turizm gelirleri cari açıktaki daralmada etkili oldu. Cari açık, 12 aylık kümülatifte ise, yaklaşık 17 yıl sonra ilk defa 2019 yılı Haziran ayında 538 milyon Dolar fazla verdi.

2019 yılı Haziran ayında doğrudan yatırımlar %44,8 oranında azalarak 581 milyon Dolar, 2019 yılı Ocak-Haziran döneminde 3,1 milyar Dolar sermaye girişi kaydedildi.

Portföy yatırımlarında 2019 yılı Haziran ayında 2,1 milyar Dolarlık sermaye çıkışı yaşanırken; 2019 yılı Ocak-Haziran döneminde 1,6 milyar Dolar sermaye girişi yaşandı. 2019 yılı Haziran ayında 2,4 milyar Dolar sermaye girişi gerçekleşen diğer yatırımlarda, 2019 yılı Ocak-Haziran döneminde 2,9 milyar Dolar sermaye çıkışı kaydedildi.

Rezerv varlıklar; 2019 yılı Haziran ayında, 2,5 milyar Dolar gerilerken; 2019 yılı Ocak-Haziran döneminde 1,6 milyar Dolar çıkış yaşandı. Yine bu ayda net hata ve noksan kaleminde 2,8 milyar Dolar sermaye çıkışı gerçekleşirken; 2019 yılı Ocak-Haziran döneminde ise, 161 milyon Dolar ile sınırlı bir azalış kaydedildi.

Ekonomik aktivitenin zayıflamasına bağlı dış ticaret dengesindeki iyileşmenin cari dengedeki iyileşmede etkili olduğu görülmektedir. Yaz ayları sebebiyle seyahat gelirlerinde de yaşanan iyileşmenin cari dengeyi desteklemeye devam edeceği öngörülmektedir.

GÜVEN ENDEKSLERİ & BÜTÇE

Reel Kesim Güven Endeksi, Temmuz ayında bir önceki aya göre, %4,1 azalarak 98,3 ile tekrar düşüşe geçti.

Tüketici Güven Endeksi Temmuz ayında, bir önceki aya göre, %1,9 azalarak 56,5 ile yönünü aşağı çevirdi.

Tüketici güven endeksi ve mevsim etkilerinden arındırılmış reel kesim (imalat sanayi), hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörleri güven endekslerinin alt endekslerinin ağırlıklandırılarak birleştirilmesi ile oluşturulan Ekonomi Güven Endeksi, 2019 yılı Temmuz ayında, bir önceki aya göre, %3,2 azalarak 80,7 seviyesine geriledi.

BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

Bütçe; 2018 yılı Ocak-Temmuz döneminde 45 milyar TL, 2019 yılı Ocak-Temmuz döneminde 68,7 milyar TL açık verdi. Aynı dönemde bütçe gelirleri %19,5 oranında artarak 496,4 milyar TL, bütçe giderleri ise %22,7 oranında artarak 565,1 milyar TL olarak kaydedildi.

2019 yılı Ocak-Temmuz döneminde vergi gelirleri; bir önceki yılın aynı ayına göre %4,8 oranında artarak 366,1 milyar TL seviyesine ulaştı. Faiz hariç giderler %21,1 oranında artarak 506,6 milyar TL olarak gerçekleşti. 2018 yılı Ocak-Temmuz döneminde 3 milyar TL faiz dışı açık verilmişken, bu yılın aynı döneminde 10,2 milyar TL faiz dışı açık verildi.

	REEL KESİM	TÜKETİCİ	EKONOMİ
	GÜVEN ENDEKSİ	GÜVEN ENDEKSİ	GÜVEN ENDEKSİ
2018			
Temmuz	102,7	72,7	95,1
Ağustos	96,4	68,2	88,3
Eylül	89,6	59,9	78,1
Ekim	87,6	57,6	75,2
Kasım	92,8	60,0	80,6
Aralık	91,5	58,7	81,9
2018 Yıllık	101,4	67,0	91,7
2019			
Ocak	93,0	58,2	78,5
Şubat	97,2	57,8	79,4
Mart	102,1	59,4	81,9
Nisan	105,5	63,5	84,7
Mayıs	98,9	55,3	77,5
Haziran	102,5	57,6	83,4
Temmuz	98,3	56,5	80,7

	Ocak-Temmuz (Milyon TL)		Değişim Oranı (%)
	2018	2019	
Bütçe Giderleri	460.404	565.100	22,7
Faiz Hariç Giderler	418.454	506.636	21,1
Faiz Giderleri	41.950	58.464	39,4
Bütçe Gelirleri	415.443	496.417	19,5
Vergi Gelirleri	349.181	366.065	4,8
Bütçe Dengesi	-44.962	-68.682	-52,8
Faiz Dışı Denge	-3.011	-10.219	-239,4

Kaynak: TCMB

DIŞ TİCARET VERİLERİ (OCAK-HAZİRAN 2019)

Dış ticaret açığı; 2019 yılı Haziran ayında 2018 yılının aynı ayına göre %42,5 azalarak 3,2 milyar Dolara geriledi. İhracat geçen yılın aynı ayına göre, %14,3 oranında azalarak 11 milyar Dolara, ithalat da %22,7 oranında azalarak 14,3 milyar Dolar seviyesine geriledi.

2018 yılı Haziran ayında %51,2 olan Avrupa Birliği'nin (AB) ihracattaki payı, 2019 yılı Haziran ayında %51,4'e yükseldi. 2019 yılı Haziran ayında AB'ye yapılan ihracat %13,9 oranında azalarak 5,7 milyar Dolar, ithalat da %26,9 oranında azalarak 5 milyar Dolar gerçekleşti.

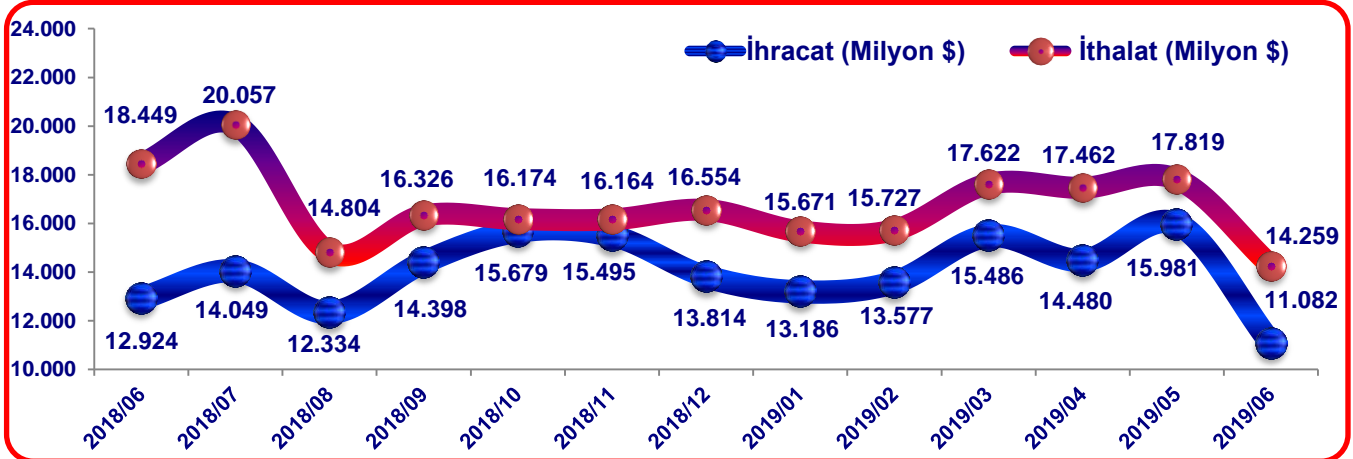
	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Ara Malları İthalatı		Dış Ticaret Dengesi		İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)
	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	
Oca.-Haz. 2018	82.163	7,5	122.967	13,5	93.178	16,1	-40.804	31,9	66,8
Oca.-Haz. 2019	83.716	1,9	98.566	-19,8	77.636	-16,7	-14.849	-63,6	84,9
Haziran 2018	12.924	-1,5	18.440	-3,8	13.652	-2,5	-5.525	-8,7	70,1
Haziran 2019	11.082	-14,3	14.259	-22,7	11.016	-19,3	-3.177	-42,5	77,7

Kaynak: TÜİK

2019 yılı Haziran ayında fasıllar düzeyinde en büyük ihracat kalemi, "motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı" (1.925 milyon \$) olurken; bu fasıllı "kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları" (1.040 milyon \$); "demir ve çelik" (661 milyon \$); "örme giyim eşyası ve aksesuarı" (563 milyon \$) ve "elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı" (543 milyon \$) izledi.

"Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar" (2.872 milyon \$); "kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları" (1.587 milyon \$); "demir ve çelik" (1.060 milyon \$); "elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı" (1.008 milyon \$) ve "plastikler ve mamulleri" (890 milyon \$) ile en yüksek ithalat yapılan fasıllar oldu.

2019 yılı Haziran ayında İzmir'in ihracatı 2018 yılı Haziran ayına göre, %22,2 oranında azalarak 635 milyon Dolar, ithalatı da %35,3 oranında azalarak 586 milyon Dolar olarak gerçekleşti. 2019 yılı Haziran ayında Ege Bölgesi'nin ihracatı 2018 yılı Haziran ayına göre, %21,7 oranında azalarak 1,11 milyar Dolar, ithalatı da %29,6 oranında azalarak 940 milyon Dolar olarak gerçekleşti.

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER TABLOSU: TÜRKİYE

BÜYÜME	2014	2015	2016	2017	2018	2019/
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon TL)	2.044.466	2.338.647	2.608.526	3.106.537	3.700.989	914.699
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon \$)	-	861.467	862.744	851.046	784.087	170.364
Büyüme Oranı (Zincirlenmiş Hacim End. göre) (%)	5,2	6,1	3,2	7,4	2,6	-2,6
İmalat Sanayi (Zincirlenmiş Hacim End.) (%)	6,1	5,9	3,8	9,1	1,1	-4,7
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2014	2015	2016	2017	2018	May.19
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	25.933	26.621	27.205	28.189	28.738	28.269
İstihdam Oranı (%)	45,5	46,0	46,3	47,1	47,4	46,1
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	2.853	3.057	3.330	3.454	3.537	4.157
İşsizlik Oranı (%)	9,9	10,3	10,9	10,9	11,0	12,8
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	12,0	12,4	13,0	13,0	12,9	15,0
ENFLASYON (%)	2014	2015	2016	2017	2018	Tem.19
Yİ-ÜFE (yıllık)	6,36	5,71	9,94	15,47	33,64	21,66
YD-ÜFE (yıllık)	2,63	10,9	17,73	19,75	33,45	16,32
TÜFE (yıllık)	8,17	8,81	8,53	11,92	20,30	16,65
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.-Haz.19
İhracat	157.610	143.889	142.544	157.020	168.023	83.715
İthalat	242.177	207.234	198.617	233.800	223.039	98.566
Dış Ticaret Dengesi	-84.567	-63.395	-56.073	-76.780	-55.016	-14.849
Cari İşlemler Dengesi	-43.597	-32.118	-32.615	-47.100	-27.813	-3.259
TEŞVİKLI YATIRIMLAR	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.-Haz. 19
Teşvikli Yatırımlar (Milyon TL)	69.292	100.870	183.650	164.698	164.698	58.386
Teşvikli Yatırımlar (Belge Adedi)	3.756	4.409	5.040	7.392	5.895	2.302
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER (Adet)	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.-Haz.19
Kurulan Şirket Sayıları	126.635	114.691	106.447	118.021	121.460	52.006
Kapanan Şirket Sayıları	39.051	32.762	31.928	32.706	32.569	16.197
ULUSLARARASI DOĞRUDAN YABANCI SERMAYELİ YATIRIMLAR	2015	2016	2017	2018	Haz.19	Oca.-Haz.19
Şirket Sayısı (Adet)	5.556	5.568	6.374	9.336	33	1.677
Yatırım Tutarı (Milyon \$)	12.077	7.534	7.437	6.534	697	3.085
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2014	2015	2016	2017	2018	May.19
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-179,2	-189,7	-205,8	-212,1	-201,4	-180,3
BORÇLANMA (Milyar \$)	2014	2015	2016	2017	2018	2019/
Dış Borç Stoku	405,3	399,7	408,7	454,3	444,9	453,4
Kamu	121,3	116,6	123,3	136,4	140,6	148,3
Özel	281,6	281,7	284,6	317,2	298,4	299,2
KREDİLER (Milyar \$)	2015	2016	2017	2018	2019/	2019/II
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Kredi Borcu	215,8	218,1	239,7	225,5	221,3	214,1
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Yıllık Ortalama % Değ.) Takv. Etk. Arındırılmış	2014	2015	2016	2017	2018	Haz. 19
Toplam Sanayi	5,7	5,8	3,4	8,9	1,8	-3,9
İmalat Sanayi	6,3	6,2	3,4	9,0	1,5	-4,6
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2014	2015	2016	2017	2018	Tem.19
Kapasite Kullanım Oranı	75,0	76,8	77,4	78,5	76,8	76,2
GÜVEN ENDEKSLERİ	2014	2015	2016	2017	2018	Tem.19
Reel Kesim Güven Endeksi	104,6	103,5	105,2	104,9	101,4	98,3
Tüketici Güven Endeksi	72,5	66,7	69,3	68,6	67,0	56,5
Ekonomi Güven Endeksi	100,8	98,4	96,8	100,2	91,7	80,7
SANAYİ CİRO ENDEKSİ	2014	2015	2016	2017	2018	Haz. 19
Sanayi Ciro Endeksi (Yıllık Ortalama Takv. Etk. Arındırılmış)	90,0	100,0	109,0	141,1	184,2	205,7
Elektrik Enerjisi	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.-May.19
Elektrik Enerjisi Üretimi (Bin) (Mwh)	251.962	261.783	292.575	272.564	295.668	119.162
Elektrik Enerjisi Tüketimi (Bin) (Mwh)	257.220	265.724	212.329	225.714	233.610	92.251
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyon TL)	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.-Haz.19
Bütçe Dengesi	-23.370	-23.525	-29.258	-47.373	-72.615	-78.583
PROTESTOLU SENET	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.-Haz.19
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	1.004	1.000	1.017	940	938	497
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	8.221	10.081	12.288	12.686	18.737	10.453
KARŞILIKSIZ ÇEK (Bin Adet)	2014	2015	2016	2017	2018	Oca.-Haz.19
Karşılıksız işlemi yapılan Çek Adedi	674	776	778	435	589	321
Karşılıksız işlemi yapıldıktan sonra ödenen Çek Adedi	240	232	239	134	132	60
BORSA VE DÖVİZ	2014	2015	2016	2017	2018	Tem.19
BIST 100 Endeksi	76.306	79.901	77.587	100.439	101.782	102.082
Dolar/TL	2,19	2,72	3,02	3,65	4,81	5,67

Kaynak: TÜİK, TCMB, RİSK MERKEZİ, BUMKO, T.C. TİCARET BAKANLIĞI, T.C. SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI, BORSA İSTANBUL, TOBB, TEİAŞ-EPDK

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER TABLOSU: İZMİR

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
NÜFUS-GÖÇ									
Nüfus (Bin)	3.624	3.662	4.061	4.113	4.168	4.223	4.279	4.320	-
Nüfusun TR Nüfusu İçindeki Payı (%)	4,8	4,8	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	5,3	-
Nüfus Artış Hızı (%)	4,1	10,1	13,8	12,7	13,4	13,1	13,2	9,5	-
TR Nüfus Artış Hızı (‰)	13,5	12,0	13,7	13,3	13,4	13,5	12,4	14,7	-
Net Göç Hızı (%)	2,26	2,46	3,45	5,6	5,0	5,6	5,8	3,0	-
İSO 500 BÜYÜK İÇİNDEKİ ÜYE SAYISI	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	55	58	59	59	61	59	62	59	-
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	1.410	1.424	1.514	1.504	1.483	1.566	1.611	1.663	-
Sanayi İstihdamının Payı (%)	30,7	31,6	31,8	31,7	32,0	33,0	31,1	32,4	-
Kadın İstihdamı (Bin Kişi)	422	432	490	466	470	513	524	540	-
Kadın İstihdamının Oranı (%)	29,9	30,3	32,4	31,0	28,3	30,7	32,5	32,5	-
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	243	247	276	243	262	254	263	265	-
İşsizlik Oranı (%)	14,7	14,8	15,4	13,9	15,0	14,0	14,0	13,8	-
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	16,2	15,9	17,0	15,0	16,1	15,2	15,1	14,6	-
ENFLASYON (%)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/7
TUFE (yıllık)	10,15	6,03	7,94	8,54	9,83	8,93	13,1	20,4	17,6
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/6
İhracat	8.072	8.659	9.484	9.624	8.308	8.370	9.256	10.238	4.902
İthalat	10.621	10.577	10.367	9.950	8.846	8.809	9.849	9.118	3.809
Dış Ticaret Dengesi	-2.550	-1.918	-883	-326	-538	-439	-593	1.120	1.093
İhracatçı Firma Sayısı (Adet)	4.107	4.269	4.438	4.226	4.529	4.600	4.875	5.092	-
İhracatın TR İhracatı İçindeki Payı (%)	6,0	5,7	6,1	6,1	5,8	5,9	5,9	6,1	5,9
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/IV	2019/II
Kapasite Kullanım Oranı	70	63	60	55	64	63	67	61	59
PROTESTOLU SENETLER	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/6
Protesto Edilen Senet Sayısı (Adet)	31.131	38.952	43.347	43.406	44.232	47.497	45.646	46.690	26.833
Protesto Edilen Senetlerin TR İçindeki Payı (%)	3,4	3,6	4,0	4,3	4,4	4,7	4,9	5,0	5,4
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	245	367	463	510	571	775	740	985	610
TEŞVİKLİ YATIRIMLAR	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/6
Belge Adedi	188	209	215	186	208	230	431	326	3.531
Yatırım (Milyon TL)	2.443	9.042	1.655	4.016	3.145	1.810	7.569	13.120	66.034
Teşvikli Sabit Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	4,55	15,66	1,76	6,5	3,1	1,9	4,3	8,3	6,2
Bölgesel Yatırımların TR İçindeki Payı (%)	3,2	2,8	2,2	5,2	4,9	1,9	10,0	5,9	5,0
ENERJİ TÜKETİMİ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/7
Doğalgaz Tük. (Milyon stdm ³)	2.736	2.704	2.739	2.327	3.214	4.299	4.508	4.336	2.635
MALİ / FİNANS	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/7
Bütçe Gelir/Gider	4,05	4,34	4,36	4,20	4,28	4,2	4,5	4,6	4,3
Vergi Gelirlerinin TR İçindeki Payı (%)	10,86	11,77	11,14	10,54	11,1	11,4	11,8	12,0	12,6
Mevduatın Krediyeye Dönüşüm Oranı (%)*	102,5	110,2	123,9	122,2	120,6	111,5	121,4	110,5	107,5
Toplam Mevduatların TR İçindeki Oranı (%)*	5,8	5,7	5,5	5,2	5,6	5,7	5,7	5,8	5,8
Toplam Kredilerin TR İçindeki Oranı (%)*	6,1	5,9	6,0	5,2	5,2	4,9	5,2	5,0	5,0
KAMU YATIRIM TAHSİS PAYI (%)	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
	1,67	1,59	2,29	2,62	2,63	2,30	2,9	1,9	-
KURULAN-KAPANAN ŞİRKETLER	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/6
Kurulan Şirket Sayısı	3.277	2.112	2.928	3.414	4.027	3.962	4.627	4.977	2.390
Kurulan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	6,1	5,7	6,0	5,9	6,0	6,2	6,3	5,8	6,0
Kapanan Şirket Sayısı	943	1.094	1.095	991	740	644	832	799	339
Kapanan Şirketlerin TR İçindeki Payı (%)	7,2	7,7	7,0	7,1	6,1	5,8	6,2	6,4	6,1
YABANCI SERMAYELİ FİRMALAR	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018/11	2019/1
Yabancı Sermayeli Firma Sayısı	1.682	1.800	1.944	2.100	2.239	2.422	2.568	2.646	-
Yabancı Serm. Firmaların TR İçindeki Payı (%)	5,7	5,5	5,3	5,1	4,8	4,6	4,4	4,0	-
MARKA-PATENT SAYISI	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/6
Marka Tescil Sayısı (Adet)**	2.146	3.234	4.096	4.366	4.323	5.928	5.398	5.460	3.369
Marka Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	6,0	6,2	6,0	6,0	6,2	7,1	6,9	6,7	6,3
Patent Tescil Sayısı (Adet)**	31	42	59	55	86	96	77	135	155
Patent Tescil Sayısının TR İçindeki Payı (%)	3,7	4,1	4,7	4,2	5,0	5,4	3,9	4,8	5,7
TURİZM	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/6
Yabancı Turist Sayısı (Bin Kişi)	1.370	1.368	1.407	1.294	1.201	672	762	946	419
Yabancı Turist Sayısının TR İçindeki Payı (%)	4,4	4,4	4,2	3,6	3,3	2,5	2,4	2,4	2,3
TARIMSAL ÜRETİM	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Bitkisel Üretim Değeri (Milyon TL)	3.648	4.100	3.652	5.024	5.940	7.508	7.598	8.103	-
Bitkisel Üretim TR İçindeki Payı (%)	4,1	4,7	3,9	5,1	5,0	6,4	5,7	5,1	-
İŞ KAZALARI	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/6
İş Kazasında Ölenlerin TR İçindeki Payı (%)	7,5	5,6	6,0	2,6	5,1	3,7	4,7	3,4	4,5
MOTORLU KARA TAŞITLARI	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019/6
Motorlu Kara Taşıtlarının TR İçindeki Payı (%)	6,3	6,2	6,1	6,1	6,0	6,0	6,0	6,1	6,2

Kaynak: TÜİK, TCMB, Risk Merkezi, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, T.C. Turizm Bakanlığı, TOBB
* Çeyreklik açıklanmakta olup, I. çeyrek verileridir. ** Aylık veriler, başvuru verileridir.

ÜLKE İNCELEMELERİ 44

ALMANYA FEDERAL CUMHURİYETİ

Ekonomik Yapı

Almanya özellikle **sanayi sektöründeki liderliğiyle**,

AB ekonomisinin lokomotifi ve itici gücü olmakla birlikte, **dünyanın da en büyük ekonomilerinden biri** olarak dikkat çekmektedir. Uluslararası gelişmişlik ve kalkınma endekslerindeki yüksek dereceleri de dikkate alındığında, **dünyanın en gelişmiş ülkeleri arasında** öne çıkmaktadır. Güçlü bir sanayi yapısına sahip olması, katma değerli üretime verilen önem, yüksek ihracat oranı, dışa açık ekonomik yapı, KOBİ'lerin teşvik mekanizmasıyla sürekli desteklenmesi, nitelikli istihdam, özel ekonomi bölgeleri ve mesleki fuarlar gibi organizasyonlara çok önem verilmesi, Almanya ekonomisini küresel liderliğe taşıyan temel özellikler arasında sayılmaktadır.

II. Dünya Savaşı'ndan büyük bir yıkımla çıkan Almanya, **ağır sanayi başta olmak üzere ciddi bir kalkınma atağına** girişmiş ve önemli bir atılım gerçekleştirmiştir. Soğuk Savaşın sona ermesi ve Almanya'nın birleşmesi sonrasındaki süreç, ülkenin ekonomik gücünü daha da artırmıştır. Bu bağlamda, **Almanya ekonomisinin temelini imalat sanayi ve imalat sanayiye bağlı diğer sektörler** oluşturmaktadır. Sanayide başı çeken ana üretim kalemler; **otomotiv ve otomotiv yan sanayi, makine, elektronik, kimya ve gıda sanayi** şeklindedir. Sanayinin payı açısından da **G-7 ülkeleri içinde lider konumda** olan Almanya'da özellikle otomotiv ve makine sektörlerinde yaratılan markalaşma ve yüksek kalite, tüm dünyada adından söz ettirir niteliktedir.

Almanya sanayisini ve ekonomisini besleyen en önemli hususlardan biri de; **eğitim ve nitelikli istihdam politikalarıdır**. Özellikle, **mesleki ve teknik eğitimde** dual sistem olarak anılan hem teoriye hem de pratiğe verilen önem, iş dünyasında çalışacak bireylerin daha erken yaşta yüksek kalitede eğitim almalarını sağlamaktadır. Diğer taraftan, **Ar-Ge faaliyetleri ve teknolojiye odaklanması da** firmaların atılım yapmasını sağlayan etkenlerdendir.

Sanayi sektörünün ağırlıklı yapısına rağmen, tarım sektörü de güçlü bir yapı sergilemektedir. GSYİH içindeki payı küçük olsa da, **tarım sektörü yüksek rekabet gücüne** sahiptir. Şekerpancarı, buğday, çavdar, arpa, yulaf, patates, vb. ürünler, tarımda başı çekmektedir. Ekilebilir tarım arazilerinin çokluğu ve ürün çeşitliliği, Almanya'yı gıda alanında kendine yeter ülkelerden biri haline getirmiştir.

Madencilik açısından temel besleyici sektör, kömür ve linyittir. **Dünyanın en büyük kömür ve linyit üreticilerinden biri olan Almanya'da**, petrol ve diğer maden ürünleri bakımından ise sınırlı bir kaynak ve dışa bağımlı bir yapı söz konusudur.

Dış ticaret açısından da, küresel ölçekte lider pozisyonda olan **Almanya'nın ekonomik başarısının temelinde ihracat önemli bir yer tutmaktadır**. İhracatın büyük bir çoğunluğunu sermaye malları, otomobiller ve ulaşım araçları, otomotiv parçaları ve ilaç sanayi oluşturmaktadır. **Yüksek teknoloji ürünler imalatı** da, Almanya ekonomisini ve ihracatını besleyen temel aktörlerden biridir. **Ar-Ge yoğun Avrupa teknoloji şirketleri listesinde ilk 10'dan 5'inin merkezinin Almanya'da bulunması**, ülkenin teknolojik gücünü besleyen temel girdilerden biridir. Ayrıca, **Sanayi 4.0'ın Almanya'da ortaya çıkmış olması da**, ülkenin sanayide olduğu kadar teknolojide de lider bir pozisyonda olduğunu göstermektedir.

İş Yapma Kolaylığı Endeksi'nde 24./190 gibi yüksek bir sırada yer alan Almanya, yatırımlar açısından AB ile birlikte dünya kapılarını da açan çok sayıda avantaja sahiptir. Ulaşım sistemlerinin kolaylığı, altyapı ve telekomünikasyon ağının gelişmişliği, nitelikli istihdam yapısı ve ileri teknoloji, yatırımları cazip kılan temel avantajlardır. Yatırımlarda ağırlıklı yapı; imalat, ticaret, bilişim, gayrimenkul, finans ve sigorta sektörlerindedir.

Almanya'nın **Kuzey Ren-Vestfalya eyaleti, sadece ülke içinde değil AB geneli ve dünyada da en önemli ekonomi ve yatırım merkezlerinden biridir**. Almanya ekonomisinin en önemli itici gücü olan Kuzey Ren-Vestfalya'da dünyanın **alanında en başarılı pek çok imalat ve teknoloji şirketi** yatırımlarıyla adından söz ettirmektedir. Ar-Ge faaliyetlerinin yoğunluğu, fuar organizasyonlarının sıklığı, yüksek yaşam kalitesi, vb. avantajlarıyla da ön plana çıkan eyalet, Sanayi 4.0 açısından da rehber ve lider bir pozisyonadadır.

Son dönemlerde, ticaret savaşları başta olmak üzere küresel sıkıntıların ve AB içerisindeki bölgesel nitelikli sorunların etkisiyle, **Almanya ekonomisi ile ilgili önemli yavaşlama sinyalleri** gelmektedir. İmalat PMI, 2019 Ocak ayından beri eşik değer 50,0 altında seyretmekle birlikte Temmuz ayı itibarıyla 43,2'ye kadar gerileyerek **son 7 yılın en düşük değerini** almıştır. Almanya Merkez Bankası Bundesbank, 2019 ikinci çeyreğinde yüzde 0,1 daralan Almanya ekonomisinde üçüncü çeyrekte de daralma yaşanacağını ve **resesyona gireceğini öngörmüştür**. Almanya Maliye Bakanlığı, AB ve dünya ekonomisini de olumsuz etkilemesi beklenen muhtemel bir kriz yaşanması halinde, **50 milyar Euro ek harcama** yapılacağı taahhüdünde bulunmuştur.

Türkiye-Almanya İlişkileri

Yüzyıllar öncesine uzanan ve köklü bir yapıya sahip olan Türk-Alman ilişkileri, **askeri ve politik müttefiklikle birlikte, ekonomi ve ticari alanında da işbirliği anlayışı üzerinde** şekillenmiştir. Soğuk Savaş döneminde Almanya'nın ekonomik, sosyal ve kültürel alanda en yoğun ilişki içerisinde olduğu ülkelerden biri olan Türkiye, hayata geçirdiği İşgücü Anlaşması ile 1960'lardan itibaren çok sayıda vatandaşını çalışmak üzere Almanya'ya göndermiştir.

Almanya'ya bu göç süreci sonrasında **Türkler Almanya'nın önemli bir parçası haline gelmiş ve özel sektörde olduğu kadar devlette de üst düzey görevler** almışlardır.

Son dönemlerde, Türkiye'nin AB'ye tam üyelik müzakereleri gibi politik olayların da etkisiyle Türk-Alman ilişkilerinde gerginlikler yaşanmış olmakla birlikte, iki ülke özellikle ekonomi ve ticaret alanında hala önemli bir ortaklık anlayışına sahiptir. Bu bağlamda, yaşanan gerginliklerin akabinde iki tarafın da girişimleriyle atılan normalleşme adımları olumlu sonuçlarını vermiştir.

Türkiye'nin en önemli ticari partnerleri olan Almanya, **ülkemiz ihracatında uzun yıllardır ilk sırada** yer almaktadır. 50'li yıllardan itibaren ticareti geliştirici pek çok işbirliği anlaşmasının imzalanması, ticaret hacminin artan bir seyir izlemesini sağlamıştır. Türkiye'nin Almanya'ya ihracatında başı çeken ürünler sanayi mamulleri, kara taşıtları için aksam ve parçalar, tekstil ürünleri ve tarım ve gıda ürünleri şeklindedir. Türkiye'nin Almanya'dan ithalatında ise yine sanayi mamulleri, otomobiller, makineler, demir ve çelikten eşyalar başı çekmektedir.

T.C. Ticaret Bakanlığı ve Türkiye İhracatçılar Meclisi tarafından 2018-2019 döneminde **ihracatta hedef ülkeler listesinde yer alan Almanya**, sahip olduğu zenginlikleriyle çok sayıda yatırım avantajı sunmaktadır. Almanya'da yatırım yapmak, firmalara söz konusu pek çok avantajla birlikte küresel ölçekte itibar da kazandırmakta ve marka değerini artırmaktadır. **Çok çeşitli bir sektör yelpazesinde yatırım imkanı sunan Almanya'da** özellikle; otomotiv yan sanayi, elektronik, bilişim, gıda, kimya, mobilya, tekstil ve hazır giyim sektörleri başı çekmektedir. Vergi ve istihdam destekleriyle birlikte, Ar-Ge ve teknoloji alanında güçlü bir teşvik mekanizması sunan Almanya'da, yatırımlarla ilgili detaylı bilgilere "**Almanya Ticaret ve Yatırım-Ekonomiyi Geliştirme Ajansı**"ndan edinilebilmektedir. (<https://www.gtai.de/GTAI/Navigation/EN/invest.html>)

ALMANYA ÜLKE PROFİLİ (2018)

Nüfus (Milyon Kişi)	82,9
Nüfus Artış Hızı (%)	0,3
GSYİH (Milyar Dolar)	3.997
GSYİH (%)	1,4
Kişi Başı GSYİH (Dolar)	48.197
Enflasyon Oranı (%)	1,8
İşsizlik Oranı (%)	3,4
İhracat (Milyar Dolar)-2018	1.557
İhracatta ilk 5 Ülke-2018	ABD, Fransa, Çin, Hollanda, İngiltere
Temel İhracat Ürünleri-2018	Motorlu taşıtlar, Makinalar, Eczacılık ürünleri, Optik aletler
İthalat (Milyar Dolar)-2018	1.287
İthalatta ilk 5 Ülke-2018	Çin, Hollanda, Fransa, ABD, İtalya
Temel İthalat Ürünleri-2018	Makinalar, Kara taşıtları aksamları, Mineral yakıtlar, Plastik ürünleri
Cari Denge (%; GSYİH)	7,4
İmalat Sanayi (%; GSYİH)	21,0
Tarım (%; GSYİH)	0,6
Sanayi (%; GSYİH)	30,1
Hizmetler (%; GSYİH)	69,3

Kaynak: IMF, Dünya Bankası

ALMANYA KÜRESEL DIŞ TİCARET PROFİLİ (2018)

İHRACAT ÜRÜNLERİ	(Milyar \$)	İTHALAT ÜRÜNLERİ	(Milyar \$)
Nükleer reaktörler, kazanlar, makinalar	271,7	Nükleer reaktörler, kazanlar, makinalar	165,5
Motorlu kara taşıtları	263,7	Elektrikli makina ve cihazlar	160,0
Elektrikli makina ve cihazlar	163,8	Motorlu kara taşıtları	131,1
Eczacılık ürünleri	96,7	Mineral yakıtlar ve yağlar	117,9
Optik alet ve cihazlar	79,9	Eczacılık ürünleri	57,9
Plastikler ve mamulleri	68,0	Plastikler ve mamulleri	49,0
Hava taşıtları, uzay taşıtları	41,4	Organik kimyasal ürünler	46,4
Demir veya çelikten eşya	37,8	Optik alet ve cihazlar	44,3
Mineral yakıtlar ve yağlar	33,4	Demir ve çelik	33,3
Demir ve çelik	29,2	Demir veya çelikten eşya	25,6

Kaynak: Trademap (İlk 10 ürünü yansıtmaktadır.)

TÜRKİYE – ALMANYA TİCARET PROFİLİ (2018)

Fasıl Adı	Türkiye'nin Almanya'ya İhracatı (Milyar \$)	Fasıl Adı	Türkiye'nin Almanya'dan İthalatı (Milyar \$)
Motorlu kara taşıtları ve motorları	2,1	Motorlu kara taşıtları ve motorları	2,9
Giyim eşyası (kürk hariç)	2,0	Diğer kimyasal ürünler	2,0
Motorlu kara taşıtlarının motorlarıyla ilgili parça ve aksesuarları	1,9	Genel amaçlı makineler	1,8
Diğer metal eşyalar	0,8	Özel amaçlı makineler	1,7
Trikotaj (örme) ürünleri	0,7	Ana kimyasal maddeler	1,7
GENEL TOPLAM	16,1	GENEL TOPLAM	20,5

Kaynak: TÜİK

EBSO ARAŞTIRMA

Hazırlayanlar

Aslıhan GÜL

Türker ADAKALE

Kontrol Eden

Özdem EKİNCİ

İletişim: arastirma@ebso.org.tr

Aylık Ekonomi Bültenlerinin tamamına, <http://www.ebso.org.tr/tr/dosyalar/yayinlar/aylik-ekonomik-bulten> adresinden erişebilirsiniz.

YASAL UYARI

Bu rapor Odamız tarafından kamuya açık uluslararası ve ulusal ölçekli kaynaklardan elde edilen bilgiler ve veriler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmaktadır.

Raporda yer alan metinler ve veriler sadece bilgilendirme amaçlıdır. Hazırlanan bu raporda Ege Bölgesi Sanayi Odası hiçbir şekilde yatırım ve alım-satım hususlarında tavsiyede bulunma amacı gütmemektedir.

Rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Ege Bölgesi Sanayi Odası hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Ege Bölgesi Sanayi Odası'nın telif hakkı olup, Odamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz.

Tüm haklarımız saklıdır.